

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.
20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.

INSERTY:

1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1 szerokości
przyjmują się tylko w Expedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Kiel, 26 Stycznia. — Komisarze bundestagowi mają zamiar zwołać stany holsztyńskie.

Hamburg, 26 Stycznia. — Mgła, wiatr południowo zachodni. Pod Blankenese rozsadzają lód prochem. Na brzegach zachodnich Szlezewiku lody są słabe.

Wiedeń, 26 Stycznia. — Komisyja finansowa izby deputowanych wnosi o zezwolenie na 5¹/2 miliona zamiast żądanych 10 mil. zł. reh. na egzekucyę związkową i o przyjęcie rezolucyi dep. Herbsta osnowy następującej: izba deputowanych nie uznając wystąpienia rządu w zajęciu Szlezewiku za odpowiednie prawdziwym interesom i ubezpieczające pokój, nieprzyjmuje odpowiedzialności za skutki tego kroku.

— Dzisiejsza korespondencya austriacka donosi, że poseł duński, generał major Bülow z Wiednia odwołanym został. Tenże doręczył wczoraj hr. Rechbergowi pismo go odwołujące. Sekretarz poselstwa duńskiego Bille tymczasowo pozostanie w Wiedniu.

Monachium, 26 Stycznia. — Król przyjął dziś po południu członków deputacyi szlezewicko holsztyńskiej na osobnem posłuchaniu, którzy mu doręczyli adres. Odpowiedź dana przez króla deputacyi, zadowoliła ją zupełnie. Po półgodzinnem posłuchaniu zbliżył się król do okna, aby się pokazać całej deputacyi, która towarzyszyła swym członkom aż do zamku królewskiego.

Drezno, 26 Stycznia. — Dresdner Journal zbija wiadomość podaną w Wiener Presse, o zaproponowanym przez ministra saskiego Beusta kompromisie w sprawie szlezewicko holsztyńskiej. Pan Beust żadnego kompromisu niezapropował.

Kopenhaga, 26 Stycznia. — Król wydał rozporządzenie względem ułożenia list wyborczych dla Szlezewiku, celem wyborów do folketingu i nowej rady państwa.

Hamburg, 27 Stycznia. — Donoszą dziś z Szlezewiku, że Duńczykowie wciąż zbroją Dannewirke; 6000 ludzi pracuje dzień nie nad sypaniem szanów, a na wyspie Mövenbergskiej uzbrowili szaniec dwiema armatami, aby móżd ostrzeliwać drogę bitą haddebyerską.

Berlin, 27. Stycznia. — Najj. Pan raczył nadać dotychczasowemu w. książęciu heskiemu ministrowi rezydentowi w Berlinie bar. Wambolt von Umstadt order korony królewskiej 2. kl. z gwiazdą i potwierdzić wybór radcy ziemstwa kredytowego Roya z Wierzbicza na dyrektora ziemstwa departamentowego bydgoskiego na przeciąg czasu od Bożego narodzenia 1863 do tegoż czasu w r. 1869.

Berlin, 25. Stycznia. — Dotychczasowe pośrednictwa w sporze z Danią na wiele się nie przydały, jak pisze wrocławska gazeta. Mocarstwa wielkie niemieckie postanowiły zająć Szlezewisk przemocą broni. Wojska austriackie przechodzą przez Berlin i odstawiają je pociągami około stolicy z frankfurckiego do hamburgskiego dworca. Od roku 1760. nie było tu wojska austriackiego.

Pruskie uzbrojenia przybierają coraz szersze rozmiary. W zakresie atoli marynarskim napotykać większe trudności.

Mówią, że znów wydane zostaną rozporządzenia co do prassy i stowarzyszeń, a co do prassy w duchu przedłożonej nowelli prassowej izbie panów.

Polska frakcyja deputowanych przed zamknięciem izb wniosła o następującą rezolucyę:

izba deputowanych zechce oświadczyć:

zważywszy:

1) że izba deputowanych na dniu 12. Grudnia r. z. uznała za nieusprawiedliwione zarządzone przez rząd zamknięcie gimnazjum trzemeszkiego;

2) że rząd królewski zamiast uwzględnić uchwałę izby i konieczną potrzebę ludności katolickiej i polskiej w W. Ks. Poznańskim, postanowił rzeczzone gimnazjum znieść zupełnie;

3) że dalej rząd królewski przerwał przez to rozporządzenie krociom dzieci i młodzieży dalsze kształcenie się a w większej części pozbawił wszelkiej możliwości powszechnie zapewnionego art. 21 konstytucyi pobierania nauk;

4) że rząd królewski przed wydaniem tak surowego rozporządzenia nie starał się temu brakowi zakładów naukowych tego rodzaju w W. Ks. Poznańskim zapobiedz i tu brak innym zakładem zastąpić;

uznaje izba deputowanych postanowione zniesienie gimnazjum trzemeszkiego za niesłuszną dopuszczoną na mieście Trzemesznie, okolicy i mieszkańcach ciężko nią dotkniętych i za dobitny obowiązek rządu królewskiego, toż w jak najkrótszym czasie naprawić.

Berlin, 23. Stycznia 1864. Janiszewski. Kantak.

Popierają:

hr. Cieszkowski. Wegner. Dr. Libelt. Dr. Respondek. Motty. Gawrecki. Bolewski. Dekowski. Thokarski. Sulerzycki. Łyskowski. Stablewski. Pilaski. Żółtowski.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 24. Stycznia. — Do charakterystyki adresów podawanych do Berga przez policyę i oficerów powysyłanych na prowincye należy, iż kładą nazwiska Moskale osób nawet wywiezionych i tak na jednym adresie z Warszawy figuruje kupiec Krupski, którego Moskale wywieźli przed kilku miesiącami na Syberyę. Dalej kładą nazwiska dzieci i dziewcząt służebnych. Ci, co przybywają do Warszawy, chcąc być wpuszczonymi do miasta, muszą podpisywać adressy, kto jedzie na prowincyę za paszportem, dopóty jest zatrzymanym, aż podpisze adres, inaczej paszportu nie otrzyma do dalszej podróży. Oficerowie z rozkazu wyższego, bo dzieje się to naraz w różnych okolicach, otaczają kościoły podobnie jak w Warszawie, nakazują śpiewać księdzu Te Deum za ustanie powstania, a pobożnym podpisywać adresu wiernopoddane do cara. Awantury okropne przy tem się dzieją. Ludność woli nie chodzić do kościoła, jak być schwytaną tym podstępem.

— Na Rębajłę, który w d. 17. b. m. tego przetrzepał Moskale, zewsząd idą wyprawy. Podobno waleczny i bystry partyzant ten już dawno wymknął się za matnią obławy.

— W zeszłym tygodniu przesunął się niedaleko fortecy Modlina oddział powstańców dobrze uzbrojonych i na koniach liczący około 300 głów.

— Pułkownik pruski Tresków bawiący w Warszawie od 11 miesięcy opuścił Warszawę. Na jego uczczenie wyprawili Moskale wielki bankiet.

— W Gombinie generał Ostensacken wypalić kazał jednemu cukiernikowi na rynku publicznie 300 batów, ponieważ z miny wydawał mu się podejrzanym. Moskale nazywają baty konstytucyą. Żalącym się na podobne brutalstwa i okrucieństwa odpowiadają: czegoż chcecie więcej, otrzymując konstytucyę?

— Ostsee Zeitung pisze z nad granicy polskiej, że rząd narodo-
wy wysłał do Niemiec nadzwyczajnego komisarza, aby tam wpływać na prasę niemiecką i opinię publiczną. W Lipsku ma być założone biuro korespondencyjne, zaopatrujące dzienniki w wiadomości z Królestwa. Dotąd była tylko jedna ajentura w Wiedniu tego rodzaju, a druga w Zürich w Szwajcaryi, którą kieruje Władysław Plater i wydaje Białego orla po niemiecku. Dalej że Mierosławski w Leodyum przebywający, wezwał młodzież polską, aby do niego przybywała i pobierała nauki wojskowe i praktyczne w sztuce wojennej. Warunki przyjęcia: 1) polecenie nadgranicznego organizatora, 2) zapłacenie z góry miesięcznie 50 tal. do kasy wspólnej na koszt żywienia i nauki, 3) bezwarunkowe poddanie się rozporządzeniom władzy sztabowej 4) udanie się na wiosnę za rozkazem generałorganizatora własnym kosztem na plac boju. Podobno 60 młodzieńców do niego się zgłosiło na pobieranie nauk wojskowych i wojennych.

— Według otrzymanych przez nas wiarogodnych doniesień, potwierdza się wiadomość o spotkaniu się Rębajły z moskalami pod Daleszycami w d. 19 b. m., lecz nie potwierdza się, aby Daleszyce zgorzały. Był to oddział moskiewski wysłany na zwiady, który przekonawszy się

o przeważających siłach, usiłował spieszenie się wycofać w kierunku ku Kielcom. I przyjęty jednak celami strzałami Strzelców Rębajły, ujrzał się zmuszonym już nie cofać się ale uciekać. We dwa dni później tj. 21 Moskale ze wszystkich stron wyciągnęli znaczniejsze siły z załóg swoich z Olkusza, Miechowa, Działoszy, Stobnicy, Jędrzejowa, Kielc, Radomia i Staszowa, chcąc okolic oddziały powstańcze, zajmujące silne stanowiska w górach Świętokrzyskich. Nadszedł bowiem podobno rozkaz wprost z Petersburga, aby bądź co bądź rozbić oddziały Bosaka i jego samego dostawić do Petersburga. Nie wiemy jeszcze dotąd skutku tej operacji wojennej, a nawet, czy oddziały polskie przyjmą bitwę, lub zawczasu się wysuną z koła którem je Moskale zamknąć będą usiłowali, albo też wreszcie korzystając z obronnych pozycji, w jakie obfituje okolica, zechcą się tam trzymać. To pewna, iż nagła odwilż nie ułatwi pochodu wojsk rosyjskich. Jedna z wspomnianych kolumn moskiewskich ciągnąc od Jędrzejowa, a składająca się z 4 rot piechoty i setni kozaków spotkała jeden z licznych drobnych oddziałów konnych, uwiązających się po Krakowskim, pod wsią Notkowice, leżącą o milę od Poczowa w kierunku północno zachodnim. Oddziałek ten polski liczący tylko 30 koni usunął się przed nieprzyjacielem wprzód, nim tenże otoczył go zdołał i wymieniono obustronnie po kilkadziesiąt strzałów. Z polskiej strony żaden nie zginął, a 4 jest lekko rannych. Chw.

— Dochodzą nas teraz niejakie szczegóły o utarczce stoczonej przez Rębajłę, kiedy w dniu 16 b. m. stał we wsi Godowie w Opatowskim. Powziawszy wiadomość, że dwie rot Moskale wyruszyły z Opatowa ku Kunowu pod dowództwem pułkownika Suchonina, udał się za nimi, dognał ich dopiero 17go i rozbił.

— D. 21 b. m. oddział powstańców pod wodzą Denisowicza gotował sobie jadło na gruncie folwarku Rogaczewa należącego do Dąbrowej, o milę od Koniecpola, gdy nasza go rota moskali z 16 kozakami dowodzona przez Serwatowskiego. Mimo niespodziewanego najścia, powstańcy uszykowali się do boju i wytrzymawszy napad, w porządku odstrzeliwując cofnęli się, zostawiając 3 zabitych a 15 rannych. Moskale nie ścigali ich, lecz chcieli wieś spalić, od czego się chłopcy wyprosili. Książd, na którego Kozacy się rzucili w probostwie, uszedł, a tylko domownikom jego dostało się nahażkami.

— Gazeta narodowa umieszcza z nad granicy województwa Lubelskiego następujący list z 21 prostujący dawniejsze doniesienia tego korespondenta o utarczce zaszłej 17 b. m. „Bliższe wiadomości o oddziałku konnicy, który pod Starą Wsią poniósł porażkę, doszły mnie wczoraj. Szczegóły niektóre były niedokładne. Nie wieczorem w poniedziałek, lecz rano koło 9 godziny stanął ten oddziałek po trzymiłowym marszu w Starej Wsi, gdzie zaledwie koniom dano owsa, a już pikietę dały znać o pojawieniu się kilkudziesięciu kozaków o wiorstę od wsi. Dowódzca natychmiast sięść kazał na koń — i ruszyli w dalszy pochód. Kozacy do lewego skrzydła coraz bliżej się przysuwali. Wtedy dowódzca oddział polski zwrócił na prawo. Lecz zaledwie w tym kierunku ujechali z pół wiorsty, gdy i z prawej strony pokazało się kilkudziesięciu dragonów moskiewskich. Pomiędzy dwoma oddziałami manewrując to w jedną to w drugą stronę, oddział polski, z 50 konnicy złożony, postępował naprzód, oskrzydłany ciągle od konnicy moskiewskiej, a środkiem idąc szedł w wóz, który przebyć potrzeba było. W tem ukryta zupełnie w zasadzce piechota moskiewska dała ognia rotowego ze wszystkich stron naraz do polskiej konnicy; kilku kawalerzystów spadło z koni rannych a kilku zabitych. Wszczęło się zamieszanie gdy ujrano na prawo oprócz w zasadzce ukrytych i kilka rot moskiewskich piechoty, stojących w szeregu. W tej chwili i konnica moskiewska uderzyła na polską. Wszczęł się zacięty bój. Jedynie waleczności żołnierza polskiego przypisać należy, iż nie dali się zupełnie obsaczyć i z wozu znaczniejsza część wydobyła się na wolne pole, gdzie rozrzucana uciierała się z ścigającą ją konnicą moskiewską. Całych wyszło z tej zasadzki do 30. Co się z resztą 20 stało, nie wiadomo. Rannych Moskwa zabierała z sobą. Kilku, pod którymi padły konie, wzięto do niewoli. Pokazuje się więc, że Moskwa wiedziała naprzód, że przez Starą Wsie pójdzie oddział, i nim jeszcze oddział przybył tam, już w dogodnym miejscu urządziła zasadzkę. Oddział szedł klusem od granicy; na furgonie były karabinki, w które miał w Starej Wsi się uzbroić. Lecz nie było już czasu ku temu. Konnica moskiewska z dwóch stron oskrzydłując, miała przeznaczenie swemi obrotami zniewolić oddział do przechodzenia wózkiem w którym ukryta była zasadzka! Tego Polacy nie domyślili się i drogo to przypłacili.»

Z Podlaskiego, 10. Stycznia. — Piszą do Gaz. Narodowej: Od czasu jak Maniukina zakres czynności rozszerzył się na całe prawie województwo nasze, generał ten przemysłowa nieustannie jakby wytypić całkiem nietylko wszystkie partie powstańcze, ale i ludność polską mieszkających zamożniejszych. Każdy właściciel drzy o swoje własność. Dał on słowo jeneralskie carowi, że do dnia 1. Stycznia (ss.) tj. do dnia dzisiejszego na Podlasiu nie będzie nogi powstańczej. To też codni kilka wychodzą mniejsze lub większe hordy ze Siedlec w rozmaitych kierunkach: południowym i południowo zachodnim w sile ogólnej 30—40 rot piechoty, i starają się w połączeniu z innemi hordami moskiewskimi, wychodzącami od południa ku północy otoczyć i zgnieść nasze dzielne zastępy, które od 12 miesięcy z nadludzką wytrzymałością walczą, trzymają się i nie tracą ani na chwilę ducha.

Taką obławę urządził Maniukin na święta Bożego Narodzenia rozpoczynając ją od Adamowa, z kąd cofała się jazda nasza aż pod Kock. Bitwa, którą tu toczyły połączone oddziały Lutyńskiego, Grzymały i Pogorzelskiego, była pod każdym względem świetną. Podług pewnych doniesień, Moskale pochowali nazajutrz w rozmaitych miejscach placu boju razem 95 swoich, a rannych uwieźli do 45 na podwodach. Z naszej strony ucierpiał najwięcej oddział Lutyńskiego, albowiem stracił 2 plutony jazdy, o których losie dotąd niewiemy nic pewnego. Odcieci

musieli się albo przerznąć albo rozproszyć pieszko, gdyż bagna odcinały im odwrót porządną. Ze jednak niedostali się do niewoli moskiewskiej dowodem to, iż widziano już później żołnierzy z tych dwóch plutonów z odznakami Lutyńskiego po innych oddziałach. Dwa te plutony liczyły do 50 koni i 3 oficerów. Natomiast zdobyliśmy 50 kilka koni, które rozdzielono wraz z ryszunkiem pomiędzy oddziały pojedyncze.

Po bitwie tej Polacy zatrzymawszy się pod Wolą Serocką, zrobili następnie marsz forsowny 16 mil i pod Częstochowicami w powiecie krasnostawskim rozłączyli się znowu by działać z osobna. Lutyński pociągnął w Chełmskie, a następnie w północną część Hrubieszowskiego, gdzie stojąc niedaleko szosy hrubieszowsko-chełmskiej pod Wojsławicami dowiedział się, że oblawa Maniukina, znacząc marsz swój ogniem, posuwa się ze wszech stron od Rososzy, Parczewa i Ostrowa pod dowództwem Heinsa szefa sztabu i Fedorowskiego na południowy-wschód ku lasom i moczarom Urszulina, któreży właśnie operował Poniński, Wróblewski i Szydłowski z jazdą, a Ejtmanowicz na czele trzech kompanii doskonałej piechoty litewskiej. Lutyński wyruszywszy natychmiast mimo Chełma ku Gdoli, dowiedział się że oddziały wspomniane szczęśliwie manowcami uszły matni moskiewskiej i tylko jeden Poniński miał nieznaczną potyczkę niedaleko Ossowa w lasach, w sam dzień św. Sylwestra, poczem Moskale myśląc, że wszystkim doprawili końca, zanocowawszy w Andrzejowie i wsiach okolicznych, wrócili do swych załóg.

Lutyńskiego hufiec chociaż uszczuplony stratą dotkliwą pod Kockiem, poszedł za nimi w kierunku północnym i dotarł właśnie do Opola (przy gościńcu włodawsko-radzyńskim), gdy go doszła wiadomość, że Ejtmanowicz połączony z Leniewskim kwaterując w Uścimowie tuż niedaleko Ostrowa, w pozycji dość wygodnej, bo między dwoma jeziorami, został dnia 6 b. m. napadnięty przez Moskwę. Dzielnie spisała się nasza wiara. Kozacy i dragoni zostali zupełnie rozbici, straciwszy połowę ludzi i koni, reszta poszła w rozsypkę. Dopiero gdy poczęła nadciągać piechota, nasi zręcznie się wycofali. Lecz boju zginął Ejtmanowicz. W pierwszej chwili rozeszła się nawet pogłoska, że Leniewski zginął także, lecz pokazało się później, że wycofawszy się szczęśliwie poszedł w Augustowski.

Śmierć Ejtmanowicza dotknęła wszystkie oddziały boleśnie. Każdy szeregowiec znał tego męża rzadkiej odwagi i tęgosi umysłu. Posiadał w obu województwach bezwarunkowe zaufanie. Wszyscy polegali na nim. Przed objęciem naczelnictwa w powstaniu, znajdował się jako major w sztabie Maniukina. i brał udział w bitwach pod Węgrowem i Siemiatyczami. Za »chrabost« otrzymał w tydzień później order od cara, a nazajutrz nie było go już w Siedlcach. Przybył do obozu w towarzystwie czterech oficerów, którzy natychmiast zajęli się organizacją i dowództwem powstania w Grodzieńskiem. Tam jak i na Podlasiu oddział jego, wyćwiczony doskonale służył z pierwszeństwem. Maniukin i Dreher, dowiedziawszy się że Ejtmanowicz znikł ze Siedlec, uznali go za waryata.

Pomimo tej dotkliwej klęski powstanie u nas trzyma się dobrze, chociaż z drugiej strony mróz i Moskale tą razą są w sprzymierzu z sobą. Maniukin nie dotrzymał słowa a miał wielkie pole do tego. Hulał i hula po całym Podlasiu, a hordy jego zapędzają się niekiedy aż w Hrubieszowskie.

Winienem tu sprostować doniesienie Inwalidy ros., jakoby w Kongresówce odkryto całą pocztę narodowych. Udało się to rzeczywiście Moskalom, ale tylko w gubernii lubelskiej. U obywatela Oborskiego znaleziono rodzaj projektu do takiej organizacji i na podstawie tego projektu uwieczono bardzo wielu obywateli, nie wiedzących o niczem i pozabierano mnóstwo koni. Oborski sam znikł, uwieczony syn jego jest zupełnie obcy planowi.

Dalej muszę sprostować wiadomość wydrukowaną w Dzien. Pow., jakoby Moskale odkryli broń, zabraną im w bitwie żyrzyńskiej. Jestto czyste kłamstwo. Broń ręczna znajduje się ciągle w ręku naszych. Działa zaś wzięte naówczas znajdują się w miejscu wcale bezpiecznym od oka Moskali.

Włoszanie w ogóle na całym Podlasiu i w większej części Lubelskiego, zupełnie przychylni sprawie narodowej. Przychylni sprawie narodowej. Przyjdzie czas, że i oni staną całemi gromadami w szeregach naszych. Jedno tylko Hrubieszowskie odznacza się jeszcze duchem niewolnictwa. Chłopi stoją tam na strażach. Dzieje się to osobiście wtenczas, gdy daleko oddziały nasze. W miarę jednak, jak się zbliżają ku południowi, strażę wiejskie znikają jak kamfora 2—3 dni naprzód i żadna siła moskiewska nie może ich zrestaurować.

Francya.

Paryż, 24. Stycznia. — Wczoraj został zawiadomiony rząd francuski urzędowo przez gabiet kopenhaski, że Dania gotowa jest na mocy zobowiązań z r. 1851—52 wejść w układy z Niemcami i znieść konstytucję, ale tym końcem potrzeba jej zwołać radę państwa, co przed upływem 4 tygodni nastąpić nie może. Rząd francuski chce się doczekać, jaki skutek odniesie ta propozycja duńska u gabinetu pruskiego i austriackiego. Tymczasem donoszą z Berlina i Wiednia, że obsadzenie Szlezewiku nie może być odroczone i odwołują się na trudności pomieszczenia wojsk nagromadzonych nad Eiderą gdzieindziej, zwłaszcza że Holsztyn przepelniony jest wojskami związkowymi. Sądzą przeto, że wielkie mocarstwa niemieckie ruszą do Szlezewiku, skoro już raz stanęły u Ejder, a skoro go obsadzą, pozwolą Duńczykom na zwołanie folketingu.

— Ponieważ rozprawy nad adresem zbliżają się co do ustępu dotyczącego Meksyku, przeto Monitor co dzień w różnnych opisuje kolo-rach powodzenia armii francuskiej w tym odległym kraju.

Austria.

Wiedeń, 21. Stycznia. — Izba poselska uchwaliła na dzisiejszem posiedzeniu po trzecim odczytaniu projekt ustawy względem podatku zbytkowego większością 13 głosów. Poczem rozpoczęły się bardzo żywe

rozprawy z powodu żądanej przez ministerium stanu dodatkowej kwoty 525,000 zlr. na fundusz dyspozycyjny, czyli na tajny fundusz przeznaczony na utrzymanie i zakupywanie dzienników. Mówcy w znaczniejszej części oświadczały się całkiem stanowczo przeciw przyzwoleniu na ową sumę; a szczególnie Berger, Skene, Schindler i Herbst. Ale po dłuższej mowie p. Schmerlinga, w której najróżnorodniejszymi argumentami bronił owej kwoty dodatkowej, opozycja ustąpiła i uchwalono sumę wniesioną przez ministerstwo. Wnosząc z tego wszystkiego, co zaszło podczas obrad nad tą sprawą w wydziale finansowym, i z opozycyjnych pogródek, że owa kwota będzie odrzuconą, można już wiedzieć, jaki skutek odniesie w izbie 10-milionowa pożyczka na pokrycie kosztów na wyprawę szlezwicko-holsztyńską. Opozycja, która z początku tak bardzo się srożyła, i doprowadzić rzecz miała do ostateczności, ustąpi, — bo taka już jest natura tutejszych liberałów — a ustąpienie swe zakryje puszczeniem jakiejś świetnej retorycznej racy.

Obiega tu pogłoska, jakoby Prusy zawarły z Austrią ugodę, w której za gotowość Austrii poddania swych wojsk do Szlezviku wyprawionych pod dowództwo pruskiego generała, a w ogólności za gotowość popierania polityki bismarkowskiej zobowiązać się miały Prusy do obsadzenia niektórych prowincji austriackich w razie wojny włoskiej. Pogłoska ta nie jest prawdziwą; lecz wielkie jest prawdopodobieństwo, że zawarto inne stypulacje, które obracają się około zagwarantowania posiadłości na czas wojny i okupacji Szlezviku; a szczególniej tyczyć się ma to Włoch i grożącego zamętu w Wenecji. Włochy, jak tutejsza wnioskuję dyplomacya, nie zaczepią Wenecji, aby tą dywersją wybawić z kłopotu Danią; ale mogłyby korzystać z tego wplątania się Austrii w sprawy północne, bo Austriya, wysławszy tam część sił swoich, zawsze choć w części będzie miała związane ręce. Dla tego więc sprzymierzeniec na północy obowiązany ma być do pewnego współnictwa i na południu. Stanąwszy raz na stanowisku ministerstwa spraw zagranicznych, nie można odmówić pewnej logiki temu sposobowi dowodzenia.

Że zaś Włochy chętnie chciałyby korzystać z zawikłań Austrii w sprawie duńskiej i niemieckiej, dowodzi najświeższa odezwa komitetu centralnego (comitato centrale Veneto), który uważać można za organ rządu włoskiego, ponieważ prezes izby Tecchio stoi na jego czele. Odezwa ta zwraca uwagę na to, że w skutek szlezwicko-holsztyńskiej sprawy nastąpiło w samych Niemczech, jak najgorsze rozdzielenie, że Austriya występując przeciw woli niemieckiego narodu, stoi teraz osłabiona, bo ze wszech stron odosobniona, mając wewnątrz niezadowolenie, zewnątrz zaś wojnę na karku. Zatem teraz stosowniejsza, aniżeli kiedykolwiek pora do działania w celu wyswobodzenia Wenecji.

Chw. Zagrzeb, 19. Stycznia. — W najnowszym czasie zmieniło się położenie nasze o tyle, że rząd austriacki, który już nosił się z zamiarem zwołania sejmu królestwa trójjedynego, aby niepotrzebował zwołać sejmu węgierskiego, co mu jeszcze z większą przychodzi trudnością, porzucił tę myśl i nie rychło sejm nasz się zbierze. Zmiana ta zamysłów rządowych nastąpiła w skutek konferencji odbytych w Wiedniu i w skutek raportów naczelnych władz chorwackich, że wszelkie usiłowania przeciągnięcia Chorwacy są próżne. Bo też Chorwacy drogim kosztem nabyła doświadczenia i praw swoich za piękne słówka nie uroni. Przyszedł z Wiednia rozkaz, ażeby wielkim żupanom zwrócono taksy, które wedle praw dawnych musieli złożyć, a zwrócono, »bo dostojęństwo wielkich żupanów jest i tak tymczasowe.« Otóż pokazuje się z tego rozkazu już po owych konferencyach wiedeńskich, że kierunek autonomiczny u nas jest tylko prowizoryum w oczach rządu, i że snadź doczekamy się znowu systemu kreisamtów z onych błogich czasów Bachowych. W Zagrzebiu zmarł starosta miejski Havliczek, a nasz burmistrz na jego miejsce mianował niejakiego Uricza, człowieka jak najbardziej, zwłaszcza od czasów pewnego politycznego procesu, zniechęconego w Zagrzebiu. Reprezentacya miejska zażądała, aby wedle ustawy przedsięwzięto nowe wybory miejskiego starosty, ale kanclerz nadworny odpowiada: Niech p. Uricz zostanie na urzędzie, wybory niepotrzebne, bo i tak kanclerz nadworny wyda nową organizacyą dla miasta. Otóż dotąd miasta nasze wszystkie rzuciły się na podstawie dawnej ustawy i wszędzie urzędników wybieraliśmy. Czyż to rząd chce nam inny system narzucić? Czy chce znieść wybór urzędników? Niech przynajmniej, jeżeli nas spotka los ten sam, jaki spotkał Węgrów, nie głoszą organa urzędowe, jakobyśmy mieli ustawę; u nas bowiem może być tylko wolność konstytucyjna wedle naszego sposobu albo absolutyzm. Ustawy kulejącej na szczytach biurokratycznych nie chcemy.

Jaki u nas panuje duch, najlepiej z tego osądzicie, że ludzie, którzy czasów ostatnich przyłączyli się do władzy, jak np. wielki żupan zagrzebski, uznawają, że nasze stosunki nie są konstytucyjne. Miał on podobno naradę z banem i z kardynałem, i był także w naszym teatrze. Kiedy wszedł do łoża, muzyka zagrała na jego powitanie, ale obywatele i widzowie zachowali się chłodno i milczeli, niewitaając swojego dawniej tak popularnego ministra.

Co już dawno byli postanowili nasi wielcy panowie a pragnęli z całego serca którzy nam chleb zjadają, to się stało dnia 11. b. m. Pozór, organ nasz narodowy skonał, po boju trzechletnim; w roku czwartym po wskrzeszeniu sławnej konstytucji naszej, ban nasz konstytucyjny na zasadzie § 22 Bachowych rozporządzeń prasowych zawiesił go na trzy miesiące. Opozycja, to jest kraj cały, pozbawiony organu i nigdzie teraz opinia publiczna odzywać się nie może. Czyż możemy myśli nasze mamy objawić w piśmie człowieka najwięcej zniechęconego w Zagrzebiu?

To samo co spotkało Pozór, stało się dnia 13 Lutego r. z niezależnym dziennikiem Jihoslovańke Noviny, czyli Południowosłowiańskie Nowiny. Była to doba inauguracyjna niewielu wszystkich narodów berlu rakuskiemu podległych. Milczeliśmy wtedy, bo każdy wiedział, że żyjemy pod absolutyzmem. Ale teraz, gdy cały zastęp urzędowych polityków głosi po wszystkich zagranicznych gazetach, że w Rakusku

używamy swobód najzupełniejszych, teraz kiedy władze nasze odwołują się nieustannie na konstytucyę, teraz mamy obowiązki publicznie odczytać się przeciwko takiemu poczynaniu naszych wielkich panów, którym właśnie naród i ten Pozór, który oni chcą zgładzić, utworzył drogę do dostojęństw. W Czechach i w Galicyi bardzo smutne jest położenie dziennikarstwa, ale u nas jeszcze gorzej, bo skoro nam zamkną pismo, trzeba dopiero nowej żądać koncesyi, a ta przychodzi Bóg wie kiedy!

Dnia 12. b. m. był zjazd stolicy zagrzebskiej. Walne zgromadzenie odbyło się na sali pięknie ozdobionej sądowej. Przemówił do zgromadzenia wielki żupan Kukuljevicz. Rzecz jego była pełna słów patriotycznych, a rozpoczął od porównania pomiędzy domem sądowym, w którym odbywało się zgromadzenie, a losami naszej ojczyzny. P. w. żupan pragnął, aby nasza ojczyzna już wyszła z prowizoryum, aby się urządziła i tak przyozdobiła, jako ta sala, która niegdyś była więzieniem za czasów Bachowych. Otóż zgadzamy się w rzeczy z w. żupanem, ale widzi się nam, że porównanie nie bardzo szczęśliwe, bo w połowie tego domu gdzie rokuje obywatelstwo zagrzebskie, brzęczą jeszcze kajdany więźniów, a pod tym samym dachem, gdzie na sali jaśnieją obrazy przedstawiające wypadki naszej historii, gdzie Chorwaci bronili swojej wolności, odsiedzieli więzienie Kvaternik i Starczewicz, będzie siedział Perkovacz, a podobno baron Kuszlani i Bogovicz po raz drugi. Bardzo żywo mówił w. żupan o autonomii, swobodzie itp., przeciw Madziarom. Nie wiem skąd do tego wziął pochop, boć przecie w Węgrzech dotąd nie się nie rusza. Bronić autonomii narodu i kraju swojego jest zawdy rzeczą bardzo chwalebna, zwłaszcza jeżeli się to dzieje na podstawie naszej konstytucji; ale zdaje mi się, że ta piękna zasada powinna być zastosowaną przeciwko każdemu, kto jej nie szanuje, a przecież gesto u nas słysząc, iż rzecz jedną i tę samą podnoszą niektórzy pod niebiosa przeciw Madziarom, a jeżeli obróci się przeciw Wiedniowi, to ją głoszą za rokoscizę szaleństwo. Nadmieniam nawiasowo, że członkowie opozycyjni w wielkiej liczbie stawili się na tem zebraniu. D. P.

Kronika miejscowa.

Poznań, 24 Stycznia. — Onegdaj nad wieczorem zabrała władza policyjna w skutek rozporządzenia prokuratora kalendarz poznański nakładu księgarza Merzbacha.

Śrem, 13. Stycznia. — Kończymy dziś sprawozdanie z wysłanego »Przeglądu o statystycznych stosunkach powiatu.« Pod względem wojskowości należy powiat do V korpusu armii, tj. do 2 batalionu, 2 poznańskiego pułku landwery Nr. 19. W roku 1859 stało się do poboru 1378 ludzi. Z tych uznano za zdalnych do wojska 252 ludzi, co czyni 18,28% popisowych, a 0,48% całej ludności powiatu. W roku 1860 stało się do poboru 1323 ludzi, z tych uznano za zdalnych do wojska 214 czyli 16,17%, a 0,41% całej ludności powiatu. W roku 1861 stało się do poboru 1232 ludzi, z tych uznano za zdalnych do wojska 150 ludzi czyli 12,17%, a 0,27% całej ludności. Liczba reklamacyi od służby wojskowej wynosi rocznie w przecięciu 20. Koni zdalnych do służby wojennej stosownie do rewizji w 1861 r. odbytej było w powiecie ogółem 372. W razie mobilizacyi powiat powinien dostawić podług repartycyi 479 koni. Konie tak do mobilizacyi jak do ćwiczeń jazdy landwery potrzebne zakupywano zawsze w powiecie i płacono za konia 100 do 150 talarów. W Śremie konsystuje batalion fizylierów 2 brandenburgskiego pułku gwardyi Nr. 12, w którego skład prócz szeregowców wchodzi 17 oficerów, 50 podoficerów, 17 trębaczów i muzykantów, 2 lekarzy, płatnik i puzkarcz. Prócz tego Śrem jest miejscem zgromadzenia 2 batalionu 19 pułku landwery, którego kadra złożona z majora, porucznika, feldwebela okręgowego, 8 podoficerów, 6 szeregowców stoi w Śremie, a drugi feldwebel okręgowy stoi w Jaraczewie. W Śremie znajduje się zbrojownia, szpital wojskowy i koszary, urządzone dla 60 ludzi. Reszta wojska rozkwaterowana jest u obywateli miejskich. Na koniec r. 1861 służyło z powiatu w wojsku liniowem 575 ludzi, w rezerwie 452 ludzi, ogółem więc 1027 ludzi. Do landwery I powołania należało 687 ludzi, a II powołania 528 ludzi, ogółem 1215 ludzi, do rezerwy uzupełniającej należało 3416 osób; służyło więc w wojsku ogółem 2242 ludzi, zatem 4 1/2% całej ludności powiatu. Reklamacyi o uwolnienie od służby wojskowej w razie mobilizacyi podano ze strony landwerzystów i rezerwistów rocznie w przecięciu 42.

W Śremie Książu, Jaraczewie i Bninie znajdują się towarzystwa strzeleckie, które corocznie odbywają strzelanie do tarczy.

Podatki stałe krajowe ściągane są w powiecie przez 7 miejskich i obwodowych i 15 wiejskich poborców, i odsyłane takowe do kasy powiatowej w Śremie. Rendant kasy powiatowej jest zarazem rendantem kasy powiatowo-komunalnej. Pod względem niestałych podatków krajowych powiat podzielony jest na 4 okręgi poborowe, to jest na obwód śremski ze Śremem) Dolskiem, Kórnikiem i okolicą; na obwód Jaraczewski z Jaraczewem i okolicą; na obwód Stęszewski z Mosiną i okolicą, i na obwód Nowomiejski z Książem i okolicą. Urząd poborczy, w Śremie stoi pod głównym urzędem poborczym w Lesznie, a rząd poborowy w Stęszewie stoi pod głównym urzędem poborczym w Poznaniu a urzędy poborowe w Jaraczewie i Nowem Mieście stoją pod głównym urzędem poborczym w Pogorzeli. Urzędników poborczych jest w powiecie 9, tj. przy poborach stałych 1 rendant powiatowy i 1 egzekutor powiatowy, przy poborach niestałych, 1 nadkontroler w Śremie, 2 rendantów w Śremie, Jaraczewie, 1 konny kontroler poborów w Śremie i 1 pieszy w Kórniku, 1 strażnik soli i 1 stróż nocny w Śremie. Stałych podatków krajowych wpływa w przecięciu corocznie 64,995 talarów. Do tych stałych podatków liczą się gruntowy, procederowy, klasyczny i dochodowy. Gruntowego wpływa rocznie w przecięciu 20,768 talarów. Takowy opłaca się od 367,199 mórg, podczas kiedy 19,558 mórg stosownie do prawa wolne są od podatków. Przypada zatem w przecięciu

na morgę podatku gruntowego 1 sgr. 8,3 fng. Podatku procederowego wpływa corocznie w przecięciu 5513 tal., na który składa się 1267 opodatkowanych. Na każdego opodatkowanego przypada zatem w przecięciu 4 tal. 10 sgr. 11,2 fng. Podatku klasycznego wpływa w przecięciu rocznie 33,781 talar. Podatek klasyczny opłaca 18,758 osób, tak że na każdego opodatkowanego przypada w przecięciu podatku klasycznego 2 tal. 8 sgr. 6,15 fng, na każdą osobę całej ludności powiatu zaś 18 sgr. 10,15 fng. Podatku dochodowego, składanego w przecięciu rocznie przez 75 opodatkowanych, wpływa rocznie 5900 talarów 16 sgr. 3 fng. Na każdego opodatkowanego przypada więc w przecięciu rocznie 77 talarów 10 sgr. 1,4 fng. Tym sposobem przypada na każdą osobę powiatu stałych podatków rządowych 1 tal. 6 sgr. 1,03 fng. Podatków niestałych rządowych wpływa w przecięciu rocznie 83,780 tal., pomiędzy którymi podatek od wódki przynosi 47,504 tal., podatek od piwa 1027 tal., podatek stempłowy 2757 talarów, cło 16 tal. 19 sgr. podatek od tabaki 26 sgr. dochód z sprzedarzy soli 33,441 tal. W roku 1861 sprzedano w magazynach solnych w Sremie i Jaraczewie 2843 beczki soli po 378 fnt. 24 łótów.

Podatków prowincjonalnych wybrano w roku 1859. do 1861. 11,123 tal., z których 4793 tal. szły na utrzymanie instytutu obłąkanych w Owińsku i domy poprawne w Kościanie, a 6330 tal. na budowanie żwirówek prowincjonalnych, przypada więc rocznie w przecięciu 3707 tal. 20 sgr. podatków prowincjonalnych.

Na sejmiku powiatowym zasiada 54 właścicieli wiejskich, posiadających 64 dóbr rycerskich w powiecie się znajdujących, 7 deputowanych gmin miejskich, i 6 deputowanych gmin wiejskich. Te 64 dobra rycerskie obejmują 202,996 mórg, miasta mają 15,996 mórg a gminy wiejskie 127,200 mórg, samoistne zaś posiadłości wiejskie razem z gminami wiejskimi, na sejmiku powiatowym zastąpione, posiadają 20,865 mórg. Prócz tego jest lasów i majątków rządowych 19,721 mórg, które na zgromadzeniu powiatowym wcale nie są zastąpione. Deputowany z stana rycerskiego przypada 31,718 morgi, deputowany z gmin miejskich na 22,851 morgi, a deputowanych z gmin wiejskich i połączonych z takowemi majątkami, nie mających głosu wirylnego, na 24,679 mórg.

Na sejm prowincjonalny obiera powiat sremski wspólnie z powiatami pleszewskim, średzkim i wrzesińskim 4 deputowanych, t. j. po jednym ze stanu rycerskiego, z gmin miejskich i wiejskich.

Powiat posiada tylko 6000 talarów majątku w gotówce, które obrócone na założenie powiatowej kasy oszczędności i pożyczkowej. Długu miał powiat na końcu 1861. roku 110,500 tal., które wydano na budowanie żwirówek, a które się składają z obligacji powiatowych. Wydatki powiatowe wynosiły w latach 1859. do 1861. 197,698 tal., a więc w przecięciu rocznie 65,899 tal. Dochody powiatu w tych latach wynosiły 209,877 tal., pozostało więc rezerwy na końcu 1861. r. 1056 tal. W powiecie znajduje się 81 samoistnych dóbr obejmujących 223,861 mórg, które nie należą do urządzonych związków gminnych.

W Sremie składa się kolegium magistratu z burmistrza, 4 radz-

ców miejskich i kamelarza, a rada miejska z 9 członków. Tak samo złożone są władze miejskie w Kórniku, z tą tylko różnicą, że tam nie 4 ale 3 jest radców miejskich. W innych 5 miastach powiatu reprezentacja miejska złożona jest z 6 członków, którym burmistrz przewodniczy. W wszystkich miastach powiatu jest płatnych 7 burmistrzów, 4 kamelarzy, 1 sekretarz miejski, 1 leśniczy, 8 policyantów, 2 egzekutorów i 12 stróży, a 22 radców miejskich jest niepłatnych. Majątku posiadają: 1) Buin: 1 ratusz, 1 dom dla stróża, 1 szope i 22 morgi gruntu; 2) Dolsk: 5 mórg 130 prętów roli, łąki miejskie, ogród, wolne pastwisko w lesie królewskim i w gotówce 441 tal. 11 sgr. 2 fng.; 3) Jaraczewo: 1 dom miejski, 33 mórg 80 kwadr. prętów gruntu i w gotówce 200 tal.; 4) Kórnik: 1 ratusz, 1 dom do pomieszczenia siłkawki, 31 mórg 173 kwadr. prętów gruntu i w gotówce 1188 tal.; 5) Mosina: 1 dom miejski, rogatkę, 40 mórg zagajenia i prawo do wybierania mostowego i brukowego, przynoszące rocznie 240 talarów dzierżawy; 6) Srem: majątność rycerską Zbrudzewo, obejmującą 2662 mórg i 58 prętów kwadratowych, pomiędzy temi 1000 mórg lasu i zagajen, 2110 mórg wspólnego pastwiska, 241 mórg łąk, lazaret wojskowy, ratusz, dom do umieszczenia sikawek, rocznie dzierżawy wieczystej 33 tal. 28 sgr. i prawo pobierania mostowego, przynoszące około 2000 tal. rocznej dzierżawy; 7) Książ: mały ogródek polny i glinki. Długów mają: 1) Dolsk: 166 tal., które użyto na brukowanie ulic; 2) Srem 9933 talary, od których kasa komunalna opłaca prowizyą. Inne miasta powiatu długów nie mają. Wydatki gmin miejskich wynosiły w latach 1859.—1861. 30,621 tal.; a więc w przecięciu rocznie 10,207 tal. Dochód zaś wynosił 34,653 tal., a zatem w przecięciu 11,551 tal. Dochód zatem w tych trzech latach przewyższył wydatki o 4033 tal. W 170 gminach wiejskich powiatu ustanowieni są sołtysi, z których każdy ma 2 ławników do pomocy. Sołtys razem z ławnikami tworzy dozór gminny i zarządza gminą. Za to ma wyznaczonych 5 do 20 mórg roli, lub też pobiera remuneracyi 6 do 20 tal. rocznie. Długów gminy wiejskie nie mają.

Przybyli do Poznania dnia 26. Stycznia.

BAZAR: hrabia Mielżyński z Iwna, Dziembowski z Kludziny, Bronikowski z Karny Chelmski z Polski.

MYLIUSA HOTEL DREZDEŃSKI: Peiler z Starego dworku, Lemp z Świętna, Teichmann z Sierosławia, v. Saenger z Polajewa, Funk z Rokitnicy, Greiner z Załuszczyzna, Sasse z Nowejwsi, Teppich z Królewca, Freund, Godduhn, Cohn i Ostberg z Berlina, Simon z Choszcza, Hennicke z Lipska.

BUSCHA HOTEL RZYMSKI: Mischke z Trzcianki, Otto z Lipska, Dickmann z Szczecina, Günther z Schneeberga, Jacob, Oppenheim i Sax z Wrocławia, Meinhard z Naumburga, Dittmars z Dembach, Toklas z Kempna.

STERNA HOTEL EUROPEJSKI: Łubieński z Inowrocławia, Kurnatowscy z Dusiny, Opitz z Łowencina, Ronka z Miłosławia, Stappen z Wrocławia.

HOTEL DU NORD: Bętkowski z Gostombek, Błociszewski z Krzyżanek, Neumann z Śląskowa, Sehlig z Krzyżanek, Brunner i Schlinger z Wrocławia, Fernbach z Schneeberga, Regusa z Nowejwsi,

HOTEL BERLINSKI: Kirstein z Berlina, Lewy z Wrocławia, Silberstein z Zaniemyśla, Zelasco z Kowanówka.

POD CZARNYM ORŁEM: Pagowski z Kobylnik, Hulewicz z Kościanek, Brzeski z Jabłkowa, prob. Gniateczyński z Targowejgórki.

Księgarnia N. Kamieńskiego i Spółki w Poznaniu (Bazar) poleca: Dwie swoje **Czytelnie polską i francuską**, zaopatrzone w najnowsze dzieła; tudzież bibliotekę polską **Turowskiego**. — Katalogi mogą być udzielone.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Królewski Sąd powiatowy w Rogoźnie, Wydział I.

Folwark **Hutta pusta** do wdowy i spadkobierców **Jerzego Mallow** należący, oszacowany na 6371 Tal. 11 Sgr. 8 Fen. wedle taksy mogącej być przejrzaną wraz z wykazem hipotecznym i warunkami w Registraturze, ma być dnia 11. Kwietnia 1864. przed południem o godzinie 11ej w miejscu zwykłym posiedzeń sądowych sprzedana.

Wierzyciele, żądający zaspokojenia swego ze szacunku kupna co do wierzytelności niewykazującej się z księgi hipotecznej, winni takową podać do Sądu subhastacyjnego.

Wszyscy nieznajomi pretendenci realni powołują się niniejszem, ażeby się pod zagrożeniem prekluzji najpóźniej w terminie powyższym zgłosili.

Rogoźno, dnia 22. Lipca 1863.

Proclama.

Weksel wystawiony w **Czempiniu** dnia 16. Grudnia r. 1861. na 1000 Tal. zaginął dnia 11. m. b. Weksel ten, platny dnia 16. Marca r. 1862. obligował był **S. Berg** na **Staniława Koczorowskiego** w **Mikołszkach**, który go akceptował.

Niewiadomych wierzycieli wekslu tego, który zresztą żyrowano **Macholowi**, potem **Filipowi Schlape**, a ostatecznie **N. Bieberfeldowi i Spółce w Wrocławiu**, wzywamy, aby takowy przedłożyli nam najpóźniej **dnia 4. Lipca r. 1864.**

w przeciwnym bowiem razie odjętem mu będzie wszelkie znaczenie.

Kościan, dnia 14. Grudnia 1863.

Królewski Sąd powiatowy. Wydział I.

Zdatny i trzeźwy stangret znajdzie od św. Wojciecha miejsce w **Gortatowie** pod Swarzędzem. Tylko osobiste stawienie się może być uwzględnione.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 27. Stycznia 1864.

Zyto (wępel po 25 szefli) słabo. Na Styczeń 27 1/4 list. 1/6 pien., na Styczeń Luty 27 1/4 list. 1/6 pien., na Luty Marzec 27 1/3 list. 1/4 pien., na Marzec Kwiecień 27 3/4 list. 1/2 pien., na wiosnę 28 1/4 list. 1/6 pien., na Kwiecień Maj 28 3/4 list. 1/2 pien.

Okowita (beczka 8000 proc. Trallesa) słabo. Na Styczeń 13 pien. i list., na Luty 13 pl., na Marzec 13 5/24 list. 1/6 pien., na Kwiecień 13 3/8 list. 1/3 pien., na Maj 13 2/3 list. 1/2 pien., na Czerwiec 12 11/12 list. 7/8 pien.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 26. Stycznia.

Pszenica 48—57 tal.

Zyto na Styczeń, Styczeń Luty i Luty Marzec 34—33 3/4 tal., na wiosnę 33—1/4—34 tal., na Maj Czerwiec 34 3/4—35—34 3/4 tal., na Czerwiec Lipiec 36—35 3/4 tal.

Jęczmień wielki i mały 30—34 tal.

Olój rzepiowy na Styczeń i Styczeń Luty 10 1/8 do 10 11/12 tal., na Kwiecień Maj 10 11/12 tal., na Maj Czerwiec 11—1/24 tal.

Olój lniany 13 2/3 tal.

Okowita na Styczeń, Styczeń Luty i Luty Marzec 14 5/12 tal., na Kwiecień Maj 14 5/12 tal., na Maj Czerwiec 14 7/12 tal., na Czerwiec Lipiec 14 11/12 tal., na Lipiec Sierpień 15 1/4 tal.

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

	dnia 27. Stycznia 1864 r.					
	od tal.	sgr.	fn.	do tal.	sgr.	fn.
Pszenicy pięknej, szefel po 16 garn.	1	25	—	1	27	6
Pszenicy średniej	1	21	3	1	22	6
Pszenicy ordynaryjnej	1	17	6	1	18	9
Żyta przedniego, szefel	1	5	—	1	6	6
Żyta lżejszego	1	3	9	1	4	—
Jęczmienia dużego, szefel	1	2	6	1	3	9
Jęczmienia małego	1	—	—	1	1	3
Owsa, szefel	—	23	—	—	24	—
Grochu do gotowania, szefel	1	7	6	1	8	9
Grochu na pastwę	1	3	9	1	5	—
Rzep zimowy	—	—	—	—	—	—
Rzepik zimowy	—	—	—	—	—	—
Rzep latowy	—	—	—	—	—	—
Rzepik latowy	—	—	—	—	—	—
Tatarki, szefel	—	—	—	—	—	—
Koniczyna czerwona, cent. 100 fn.	10	—	—	11	—	—
Koniczyna biała	9	—	—	13	—	—
Ziemniaków, szefel	—	11	—	—	12	—
Masła, garniec	2	15	—	2	20	—
Siana, centnar	—	—	—	—	—	—
Słomy, kopa po 100 funt. w. Z. c.	—	—	—	—	—	—
Olaju rzepiowego, cent. po 100 fn.	—	—	—	—	—	—

Spirytus.

Beczka 100 kwart 80 % Tralles.

	Tal.	Sgr.	F.	do Tal.	Sgr.	F.
Dnia 26. Stycznia	12	26	3	do 13	1	3
" 27. "	12	25	—	" 12	28	9

Kommissya do ustanowienia ceny spirytusu.

Stan Termometru i Barometru, oraz kierunku wiatru w Poznaniu.

Dzień	Stan termometru		Stan barometru.	Wiatr.
	najniższy	najwyż.		
18. Styczn.	— 15, 0°	— 9, 3°	28, 6, 3	Wschodni
19. "	— 13, 0°	— 4, 5°	28, 4, 8	Wschodni
20. "	— 6, 0°	— 3, 0°	28, 5, 0	Poł. wsch.
21. "	— 3, 2°	— 2, 2°	28, 4, 6	Poł. wsch.
22. "	— 3, 0°	— 0, 0°	28, 2, 2	Południow.
23. "	— 1, 0°	— 4, 0°	27, 10, 5	Poł. zach.
24. "	— 2, 0°	— 2, 2°	27, 10, 0	Poł. zach.